

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci **P. Č.**, v řízení vedeném u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 10 Na 9/2015, o námitce podjatosti vznesené Pavlem Černotou proti soudcům Krajského soudu v Českých Budějovicích,

t a k t o :

Soudkyně Krajského soudu v Českých Budějovicích JUDr. Marie Trnková, JUDr. Věra Balejová, Mgr. Helena Nutilová **n e j s o u v y l o u č e n y** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 10 Na 9/2015.

O d ů v o d n ě n í :

Podáním doručeným Krajskému soudu v Českých Budějovicích dne 11. 5. 2015 se **P. Č.** (dále jen „podatel“) domáhal určení, že „[...] *v důsledku vadného rozvrhu práce OS v Č. Budějovicích je prostor pro machinace s nápadem, proto bylo zasaženo do veřejného práva žalobce.*“ V souvislosti s uvedeným podáním vznesl podatel i námitku podjatosti směřující proti všem soudcům Krajského soudu v Českých Budějovicích.

Podjatost soudců spočívá dle podatele v tom, že předseda krajského soudu toleruje nezákonné počínání správy Okresního soudu v Českých Budějovicích a konkrétně několika funkcionářů, kteří se údajně dopouštějí machinací při přidělování nového nápadu. Podatel tvrdí, že krajský soud je okresnímu soudu nadřazen a přesto neprojednal jedinou předchozí žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, která proti okresnímu soudu směřovala. V souvislosti s tím zdůrazňuje princip neustrannosti a nezájatosti soudců a odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2015, č. j. Nad 370/2014 - 23, dle něhož postačí k vyloučení soudců jen pochybnost o jejich podjatosti.

Senát 10 Na krajského soudu předložil věc, v souladu s ustanovením § 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), k vyřízení námítky podjatosti Nejvyššímu správnímu soudu. Soudkyně senátu 10 Na krajského soudu, jemuž byla věc v souladu s rozvrhem práce přidělena, ve vyjádření uvedly, že k věci ani k podateli nemají žádný poměr.

Podle § 8 odst. 1 věta první a třetí s. ř. s. *soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*

Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. *účastník nebo osoba zúčastněná na řízení může namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřiblíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, a je-li namítána podjatost soudní osoby, tlumočníka nebo znalce, senát po jejich vyjádření.*

Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu vyplývá, že nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování námitky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezájatosti soudce v konkrétním případě. Také podle Ústavního soudu může být vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci založeno nikoliv jen na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o nepodjatosti konkrétního soudce; při posuzování této otázky je tedy třeba učinit úvahu, zda - s ohledem na okolnosti případu - lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94, N 127/6 SbNU 429). Otázka podjatosti nemůže být ve všech případech postavena zcela najisto, nicméně rozhodovat o ní je nutno vždy na základě existujících objektivních skutečností, které k subjektivním pochybnostem o osobě soudce vedou. Platí však, že k vyloučení soudce z projednání a rozhodnutí věci může v zásadě dojít teprve tehdy, je-li evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebude moci, nebo schopen, nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01, N 98/23 SbNU 11). Podjatost soudce totiž zcela nepochybně zasahuje do ústavního principu zákonného soudce.

Vždy je nutné pamatovat na to, že statut soudce je vybudován na předpokladu jeho nestrannosti a jako takový tvoří pilíř demokratické společnosti. Proto vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí věci postupem podle § 8 odst. 1 s. ř. s. lze jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 - 16, dostupné na www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal, zda neexistuje důvod zakládající podjatost u soudkyň, kterým byla věc přidělena v souladu s rozvrhem práce. Platí totiž, že „[v]znese-li účastník námitku podjatosti soudců určitého soudu a přitom je již zřejmé, kterému soudci (soudcům) je či bude věc přidělena, je účelné se zabývat otázkou podjatosti jiných než těchto soudců jen za předpokladu, že u nich bude shledán důvod k vyloučení“ (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2006, č. j. Nao 32/2005 - 34). Podjatost soudkyň

pokračování

senátu 10 Na krajského soudu přitom podatel přímo nenamítl. Konkrétněji se vyjádřil jen k nepatřičné benevolenci předsedy krajského soudu, který údajně toleruje určité jednání správy okresního soudu. V projednávané věci sp. zn. 10 Na 9/2015 však není předseda krajského soudu jakkoli zainteresován. Totéž lze uvést k podatelem zmíněné soudkyni JUDr. Zuzaně Völflové.

Soudkyně příslušného senátu ve svých vyjádřeních uvedly, že k věci ani k podateli nemají žádný poměr. Tato vyjádření podatel svou námitkou podjatosti nikterak nezpochybnil. Námitka podjatosti, formulovaná obecně a vůči všem soudcům určitého soudu, nemůže obstát z hlediska požadavku § 8 odst. 1 věta první a třetí s. ř. s., ani podle shora uvedených judikatorních závěrů. Jen pro úplnost lze dodat, že neobstojí ani podatelovo tvrzení o úmyslném věcném neprojednávání jeho žalob krajským soudem. Nejvyššímu správnímu soudu je z jeho úřední činnosti znám postup podatele v mnoha soudních řízeních, v nichž častokrát nedochází k věcnému projednání žaloby jen v důsledku podatelova ignorování jeho procesních povinností. Právě o takový případ se jednalo v řízení vedeném u krajského soudu pod sp. zn. 10 A 106/2014, které podatel výslovně zmínil a které bylo zastaveno proto, že nezaplatil soudní poplatek. Zcela určitě nemůže být důvodem podjatosti předvídatelný procesní postup soudu, který podatel svým úmyslným přičiněním způsobil.

Podjatost soudců příslušného senátu nemůže založit ani zcela obecná námitka, že krajský soud rozhoduje o podání, svým obsahem směřujícím proti okresnímu soudu, který se nachází v jeho soudním obvodu. Okresní soud nemá kompetence, kterými by mohl ovlivnit objektivitu rozhodování krajského soudu ve věci sp. zn. 10 Na 9/2015. Žádné konkrétní vazby mezi soudci či funkcionáři okresního a krajského soudu, na jejichž základě by bylo možné uvažovat o ohrožení objektivity rozhodování v předmětné věci, podatel nedoložil.

Na základě těchto skutečností dospěl Nejvyšší správní soud k závěru o nepodjatosti soudkyň Krajského soudu v Českých Budějovicích JUDr. Marie Trnkové, JUDr. Věry Balejové a Mgr. Heleny Nutilové, a proto rozhodl, že tyto soudkyně nejsou vyloučeny z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 10 Na 9/2015.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. května 2015

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu